

Przedmiotowe Zasady Oceniania – historia

Przedmiotowe Zasady Oceniania z historii zostały opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami,
- Rozporządzenia MEN w sprawie podstawy programowej dla gimnazjum z dnia 27 sierpnia 2012 r. z późniejszymi zmianami (z 30 maja 2014 r.),
- Statutu Szkoły,
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania,
- Programu nauczania „Śladami przeszłości”, Program nauczania ogólnego historii w klasach I-III gimnazjum, autorzy - T. Kowalewska, T. Maćkowski, Nowa Era 2009,
- Podręcznika do historii „Śladami przeszłości”- Wyd. Nowa Era.

Celem nauczania historii jest:

- ✓ zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości,
- ✓ rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową,
- ✓ kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich,
- ✓ kształtowanie szacunku do własnego państwa i symboli narodowych,
- ✓ dostarczanie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzanie ucznia w świat wartości ogólnoludzkich, sprzyjających wychowaniu uczciwego, aktywnego, świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

I. Cele PZO:

1. Wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowości ucznia.
2. Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.

5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. Zasady PZO:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z historii oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela.
3. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
4. Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową.
5. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy.
6. Wymagania ponadpodstawowe zawierają w sobie wymagania podstawowe. Aby zaliczyć poziom ponadpodstawowy, należy najpierw osiągnąć poziom podstawowy.
7. Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.
8. Powiązanie wymagań dwupoziomowych z sześciostopniową skalą wymagań jest następujące:

WYMAGANIA	PROCENT PUNKTÓW	OCENA
Ponadpodstawowe	100%	celujący
	99%-90%	bardzo dobry
	89%-75%	dobry
Podstawowe	74%-55%	dostateczny
	54%-41%	dopuszczający
	poniżej 41%	niedostateczny

9. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami.
10. Uczeń ma tylko jeden raz prawo do poprawy pracy klasowej, w terminie jednego tygodnia od rozdania prac.
11. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

12. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi (lub całej klasie), jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (klasy) niesamodzielność pracy lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu (np. sygnałem telefonu komórkowego). Stwierdzenie niesamodzielnej pracy lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu może być podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej.
13. Wszystkie prace klasowe uczeń ma obowiązek poprawić w zeszycie przedmiotowym, czyli dokonać analizy i korekty popełnionych błędów.
14. Dłuższe pisemne prace domowe nie są zadawane z lekcji na lekcję.
15. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie odda pracy na czas, ma prawo do przedłużenia terminu oddania pracy po uzgodnieniu tego z nauczycielem.
16. Uczeń, który nie wywiązuje się z obowiązku napisania pracy i nie skorzysta z terminu dodatkowego, utraci szansę na zdobycie oceny, a zaniedbywanie przez niego obowiązków zostaje odnotowane w dzienniku i ma wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
17. Pisemne prace domowe uczniowie powinni napisać czytelnie i estetycznie. Prace nieczytelne nie będą sprawdzane.
18. Zeszyt przedmiotowy powinien być prowadzony systematycznie i starannie.
19. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu z podręcznika. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowania niewykonanie jej skutkuje oceną niedostateczną.
20. Raz w semestrze uczeń może zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć, ale tylko z ustnej lub krótkiej pisemnej pracy domowej bądź przeczytania tekstu (fakt ten odnotowywany jest w dzienniku lekcyjnym za pomocą kropki w rubryce np.).
21. W przypadku dłuższej (powyżej trzech dni) nieobecności, spowodowanej chorobą, uczeń ma prawo do uzgodnienia z nauczycielem przedmiotu terminu uzupełnienia braków.
22. Nauczyciel ma prawo podwyższyć ocenę semestralną lub roczną o jeden stopień uczniowi, który osiągnął wysoką frekwencję na zajęciach, był aktywny podczas lekcji, inicjował przedsięwzięcia innowacyjne: wystawa, projekt naukowy, prezentacja multimedialna, z sukcesami brał udział w konkursach, poszerzających wiedzę ujętą programem, działał aktywnie w stowarzyszeniach rekonstrukcji historycznych i tym podobnych.
23. Ocena śródroczna i roczna nie jest w żadnym wypadku średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
24. Uczeń pracuje systematycznie przez cały rok, nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
25. Rodzice mają prawo wglądu do prac uczniów podczas wywiadówek, dni otwartych szkoły i indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu.
26. Wszelkie wyjątkowe sytuacje nie ujęte w PZO rozstrzygane są na płaszczyźnie uczeń – nauczyciel – rodzic.

III Obszary aktywności podlegające ocenie

1. Wypowiedzi ustne:
 - ✓ kilkudzaniowa wypowiedź,
 - ✓ prezentacja/przemówienie,
 - ✓ głos w dyskusji (trafna, rzeczowa argumentacja).
2. Wypowiedzi pisemne:
 - ✓ kilkudzaniowa wypowiedź,
 - ✓ rozwiązanie wskazanych zadań, wykonanie ćwiczeń,
 - ✓ redagowanie dłuższych form wypowiedzi.
3. Udział w konkursach przedmiotowych.
4. Rozwiązywanie próbnych testów egzaminacyjnych (kl. III).
5. Praca z mapą.
6. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
7. Wykonywanie dodatkowych prac domowych (tzw. prac dla chętnych).
8. Zadania praktyczne, niewerbalne wytwory pracy – słownik, mapa, plakat, słuchowisko, film, przekład intersemiotyczny.
9. Udział w przedstawieniach bądź uroczystościach, przygotowanie i prowadzenie fragmentów lekcji itp.

IV Metody sprawdzania osiągnięć

1. Prace klasowe:
 - ✓ test diagnozujący (na wejście – kl. I-e) – 1 x w I-ym semestrze,
 - ✓ test semestralny – 1 x w semestrze (w II-im sem. = test na zakończenie roku),
 - ✓ sprawdzian wiadomości (test na zakończenie działu) – max. 2 x w sem.,
 - ✓ niezapowiedziane lub zapowiedziane 15-20 min. kartkówki z 3 ostatnich tematów lekcji – w zależności od potrzeb.
2. Wypowiedzi ustne ucznia – max. 2 x w sem.
3. Dłuższa pisemna praca domowa – max. 2 x w sem.
4. Krótka pisemna praca domowa – w zależności od potrzeb.
5. Zeszyt przedmiotowy – 1 x w semestrze.
6. Zadania praktyczne, efekty pracy w grupach – w zależności od potrzeb.
7. Praca z mapą – max. 2 x w semestrze.

8. Rozwiązywanie próbnych testów egzaminacyjnych (kl. III) –
max. 2 x w roku.

V Ocenianie

1. Kryteria oceniania ucznia:

- zrozumienie tematu,
- poprawność merytoryczna wypowiedzi,
- kompozycja wypowiedzi (spójność wypowiedzi, logika),
- styl i sposób prezentacji,
- umiejętność zintegrowania/połączenia wiedzy z różnych dziedzin,
- poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

2. Kryteria osiągnięć ucznia na poszczególne oceny szkolne:

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ✓ w pełnym stopniu opanował wymagania, a jego wiedza i umiejętności często wykraczają poza nie;
- ✓ swobodnie i poprawnie posługuje się faktami i terminami;
- ✓ trafnie sytuuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- ✓ dostrzega związki i zależności między zjawiskami z różnych dziedzin życia;
- ✓ jest samodzielny i wnikliwy w selekcjonowaniu i interpretacji wydarzeń, zjawisk i procesów;
- ✓ samodzielnie formułuje wnioski, porównuje i ocenia postaci, zjawiska i wydarzenia;
- ✓ w sposób przemyślany prezentuje i uzasadnia swoje stanowisko;
- ✓ odnosi się krytycznie do ocen i opinii innych ludzi;
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (historia, wiedza o społeczeństwie).

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- ✓ niemal bezbłędnie posługuje się faktografią i terminologią;
- ✓ bez większego trudu sytuuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- ✓ samodzielnie i rzetelnie analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy oraz podejmuje próby samodzielnego oceniania i wnioskowania;

- ✓ potrafi zastosować argumentację w omawianiu wydarzeń, zjawisk i procesów;
- ✓ samodzielnie poszerza i pogłębia swoją wiedzę;
- ✓ sumiennie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, także dodatkowych;
- ✓ pracując w grupie, konsekwentnie wykonuje polecenia i pełni funkcję lidera, wspierając przy tym wysiłki innych osób.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- ✓ zna podstawowe i dopełniające wymagania programowe;
- ✓ często poprawnie stosuje pojęcia i terminy historyczne oraz umiejscawia wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- ✓ w sposób powierzchowny dostrzega związki i zależności między faktami i wydarzeniami oraz dokonuje analizy i syntezy omawianych zjawisk i procesów;
- ✓ logicznie, ale nie w pełni samodzielnie, formułuje oceny i wnioski;
- ✓ interpretuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w sposób odtwórczy;
- ✓ podejmuje się stawianych przed nim zadań i poprawnie się z nich wywiązuje;
- ✓ pracując w grupie, koncentruje się na wyznaczonych zadaniach, wykonuje je terminowo i z należytą starannością;; jest chętny do współpracy.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- ✓ zna podstawowe wymagania programowe;
- ✓ w niewielkim zakresie i z błędami posługuje się faktami i terminami oraz lokalizuje wydarzenia w czasie i przestrzeni;
- ✓ dostrzega podstawowe zależności przyczynowo – skutkowe;
- ✓ rzadko wyciąga wnioski i ocenia wydarzenia, zjawiska i procesy;
- ✓ pracując w grupie, stara się wykonać polecenia na czas, ale czyni to powierzchownie i niestarannie;
- ✓ wykonuje polecenia pod wpływem innych członków grupy.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ✓ mimo wyraźnych braków przy pomocy nauczyciela odtwarza wiadomości konieczne dla dalszego kształcenia;

- ✓ wykazuje się niewielką znajomością faktów i terminów oraz w bardzo ograniczonym zakresie i z licznymi błędami lokalizuje fakty w czasie i przestrzeni;
- ✓ ukierunkowany przez nauczyciela formułuje ogólne wnioski i oceny;
- ✓ niechętnie angażuje się w pracę grupy, wykonuje tylko część powierzonych mu zadań, nie przestrzegając zasad współpracy w grupie.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- ✓ nie opanował wymagań określonych na ocenę dopuszczającą;
- ✓ wykazuje braki w opanowaniu podstawowej faktografii i terminologii;
- ✓ nie potrafi umiejscowić wydarzeń w czasie i przestrzeni oraz wskazać związków między omawianymi faktami i wydarzeniami;
- ✓ nie podejmuje prób wnioskowania i oceniania lub czyni to nieumiejętnie i z poważnymi błędami;
- ✓ nie chce pracować w zespole, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje zadanej pracy, nie stara się o potrzebne materiały;
- ✓ nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków;
- ✓ nie podejmuje próby odpowiedzi.

VI Ocenianie wspomagające:

Uczeń może otrzymać „+” za:

- aktywność na lekcji,
- prace domowe o małym stopniu trudności,
- pracę w grupach,
- pomoce dodatkowe przyniesione na lekcję,
- znajomość bieżących wydarzeń.

Za pięć plusów uczeń otrzymuje ocenę bdb.

Uczeń może otrzymać „-” za:

- brak pracy domowej
- brak zeszytu, podręcznika lub innej pomocy,
- brak aktywności na zajęciach.

Za trzy minusy otrzymuje ocenę niedostateczną.

VII Skala ocen

1. Zgodnie z WZO stosuje się skalę ocen od 1 do 6.

2. Ponadto znakiem plus (+) oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji.
3. Pięć znaków plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej (5).
4. Brak przygotowania do lekcji zaznaczane jest minusem (-). Trzy minusy w rubryce "braki" równają się jedynie, przy czym nie jest to ocena wiedzy czy umiejętności, lecz jedynie informacja o pilności ucznia.
5. Nieoddanie w terminie pracy zaznaczane jest w dzienniku kółeczkiem, w które wpisywana jest później ostateczna ocena. Nieoddanie w terminie nie wpływa na ocenę pracy, o ile nauczyciel wyznaczył dodatkowy termin.

KOPIOWANIE PRAC Z INTERNETU = PLAGIAT = OCENA NIEDOSTATECZNA

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dysgrafia

- a. uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- e. możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- f. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dysleksja

- a. uczeń nie powinien głośno czytać przed całą klasą,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- e. jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe,
- f. monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

Dysortografia

- a. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- b. precyzyjne formułowanie poleceń,
- c. poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę,
- d. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia słabowidzącego na lekcjach historii

1. Przy ocenie z prac pisemnych brać pod uwagę zawartość merytoryczną, a nie błędy wynikające z wady wzroku.
2. Opracowywać (w miarę możliwości) zagadnienia w postaci tabel, schematów, w celu lepszego zrozumienia pojęć.
3. Odwoływać się do modeli graficznych, rysunków.
4. Udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej.
5. Zwracać uwagi na szybką męczliwość ucznia, związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużać czas na wykonanie określonych zadań).
6. Umożliwić uczniowi korzystanie z kaset z nagraniami tekstów szkolnych.
7. Często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.
8. Uwzględnić wolniejsze tempo pracy.
9. Stosować większą czcionkę na sprawdzianach i kartkówkach, w miarę możliwości treść zadań tekstowych samemu głośno odczytywać na lekcji. Unikać zwartego tekstu, pisanego małą czcionką.
10. Umożliwić uczniowi stosowanie pomocy optycznych.
11. Umożliwić uczniowi korzystanie z komputera na lekcji i urządzeń elektronicznych wspomagających ucznia słabowidzącego.
12. Przygotowując sprawdzian powiększać tekst, pamiętając, że niektóre czcionki są trudniejsze do czytania, między kolejnymi zadaniami pozostawić zwiększony odstęp,
13. Rozwiązując zadania tekstowe kierować ucznia do ważniejszych fragmentów tekstu, tych, które zawierają istotne dane.
14. Pozwolić korzystać z dużej ilości kartek, aby każde zadanie mogło być rozwiązane osobno, (wtedy łatwiej jest ocenić cały tok myślenia, a nie tylko wynik końcowy).
15. Pisać wyraźnie na tablicy.
16. Podać uczniowi jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.).
17. Przeznaczać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek.
18. W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie.
19. Pozwalać na wykonywanie prac na komputerze.
20. Nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany, uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat, w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać.

21. Posadzić ucznia słabowidzącego w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
22. W czasie lekcji używać jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy.
23. Jeżeli pisanie z tablicy sprawia uczniowi słabowidzącemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu:
 - a. przepisywanie zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami,
 - b. sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich.
24. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedowidzenia, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.
25. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą wzroku należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Kryteria oceniania na poszczególne stopnie:

CELUJĄCY:

- wiedza na poziomie znacznie przekraczającym wymagania programowe,
- pełne rozumienie wiadomości programowych i na ich podstawie operowanie treściami programowymi,
- samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą geograficzną w teorii i praktyce,
- odpowiedzi ustne i pisemne świadczące o opanowaniu wiedzy we właściwym zakresie problemowym,
- posługiwanie się poprawnym językiem geograficznym,
- swobodne operowanie faktami, dostrzeganie między nimi związków, ukazywanie związków między zjawiskami z różnych dziedzin życia,
- aktywność na lekcjach,
- systematyczność i pilność w nauce.

BARDZO DOBRY

- materiał został opanowany we właściwym zakresie problemowym,
- samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą geograficzną w teorii i praktyce (odpowiedzi nie wychodzą poza obowiązujący program nauczania),
- duża szczegółowość w przedstawianiu faktów,
- podejmowanie samodzielnej oceny zjawisk i faktów geograficznych,
- duża aktywność na zajęciach,

- w pracach pisemnych i w wypowiedziach ustnych właściwe używanie terminologii geograficznej,
- systematyczność i pilność w nauce

DOBRY

- materiał nie został w pełni opanowany i zrozumiany,
- materiał opanowany w zakresie podstaw programowych,
- w odpowiedziach ustnych lub pisemnych występują drobne błędy rzeczowe i merytoryczne,
- ograniczona umiejętność analizy problemu,
- poprawne stosowanie słownictwa i terminologii historycznej,
- poprawne rozumienie i stosowanie pojęć historycznych,
- poprawne przedstawianie związków przyczynowo-skutkowych,
- uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych.

DOSTATECZNY

- materiał został opanowany i zrozumiany w niewielkim stopniu,
- odpowiedzi ustne i pisemne tylko częściowo odpowiadają podstawowym zagadnieniom,
- zdarza się błędne używanie terminologii historycznej,
- sporadyczne używanie właściwych pojęć,
- brak własnej oceny wydarzeń,
- niesamodzielność i odtwórczość w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych,
- bierna postawa na zajęciach,
- w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych ubogie słownictwo, błędne stosowanie terminologii historycznej.

DOPUSZCZAJĄCY

- materiał został opanowany tylko w zakresie podstawowych wiadomości,
- ograniczone, częściowe przedstawianie pojęć historycznych,
- poprawne rozumienie treści programowych przy znacznej pomocy nauczyciela,
- niewielkie umiejętności posługiwania się wiedzą w teorii i w praktyce,
- zaburzona umiejętność wskazywania związków przyczynowo-skutkowych,
- liczne błędy w rozumieniu i używaniu pojęć historycznych,
- umiejętność właściwego doboru materiału,
- ubogie słownictwo, pełne uproszczeń i nieścisłości,
- sporadyczna aktywność na lekcjach,
- sporadyczne przygotowywanie się do zajęć,
- odpowiedzi pisemne i ustne w dużej części nie na temat,

NIEDOSTATECZNY

- materiał nie został opanowany nawet w zakresie wiadomości podstawowych mimo znacznej pomocy nauczyciela,
- nieznajomość podstawowych faktów z zakresu historii,
- brak umiejętności i stosowania wiedzy w teorii i praktyce,
- błędne rozumienie pojęć, złe ich stosowanie,
- prace pisemne i odpowiedzi ustne nie na temat,
- nie wypełnianie poleceń nauczyciela,
- brak odrobionych prac domowych,
- lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela,
- brak aktywności na lekcjach.

Autorzy: T. Szymkiewicz, B. Mazur